

*Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas
Pirmininkas*

19.2.2025

Biudžeto komiteto
pirmininkui
Johanui VAN OVERTVELDTUI
BRIUSELIS

Tema: Nuomonė laiško forma dėl 2026 m. biudžeto gairių – III skirsnis
(2024/2110(BUI))

Gerb. Pirmininke,

vykdant nurodytą procedūrą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui buvo pavesta pateikti nuomonę Jūsų komitetui. 2024 m. vasario 19 d. komitetas per savo eilinį posėdį priėmė laiško forma išdėstytą nuomonę.

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas ragina atsakingą Biudžeto komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti toliau pateiktus pasiūlymus.

Pagarbiai

Borys BUDKA

ITRE komiteto pirmininkas

PASIŪLYMAI

1. primena, kad 2026 m. Sąjungos biudžetas turėtų konkrečiai atspindėti naujos kadencijos politinius prioritetus, taip pat atsižvelgiant į įvairius įsipareigojimus, kuriuos 2024 m. lapkričio mėn. Parlamente per savo kandidatūros patvirtinimo klausymus priėmė Komisijos nariai; primygtinai reikalauja, kad sudarant 2026 m. biudžetą būtų visapusiškai įgyvendintos visos programos, dėl kurių susitarta pagal dabartinę daugiametę finansinę programą (DFP), taip pat būtų pradėtos ir finansuojamos naujos strateginės ES iniciatyvos, pvz., švarios pramonės kursas, skirtas konkurencingoms pramonės šakoms ir kokybiškoms darbo vietoms; pabrėžia, kad 2026 m. biudžetas turi atitikti Sąjungos tikslus ir tarptautinius įsipareigojimus;

2. pažymi, kad dėl daugybės iššūkių, su kuriais susiduria Europa, reikia didesnių investicijų ir koordinavimo Europos lygmeniu, taip pat konkretnių valstybių narių veiksmų; ragina Komisiją pasiūlyti 2026 m. Sąjungos biudžetą, kuris atspindėtų skubų šių iššūkių pobūdį, be kita ko, tebesitęsiančią Rusijos invaziją į Ukrainą ir hibridinius išpuolius prieš valstybes nares ir jų energetikos ir skaitmeninę infrastruktūrą; toliau laikosi nuomonės, kad tam reikia įvairių formų ES ir nacionalinio lygmens investicijų ir pasirengimo, įskaitant skaitmeninės ir energetikos infrastruktūros atsparumo didinimą, tiesioginę paramą Ukrainai, spartesnes investicijas į Europos gynybos pramonę ir paramą ES rytiniams pasienio regionams, kuriuos labiausiai paveikė karas ir Rusijos hibridinės operacijos; mato poreikį stiprinti Europos ekonominę konkurencingumą ir pramoninę bazę nepastovioje aplinkoje, kurioje pasauliniai konkurentai gauna didelę valstybės paramą, o tai lemia nesąžiningą konkurenciją su Europos įmonėmis; mato būtinybę skubiai gerinti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumus, įskaitant didesnę paramą MVĮ, startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms; turi būti atsižvelgta į skaitmeninę revoliuciją, įskaitant dirbtinio intelekto naudojimo spartėjimą ir didėjančią susirūpinimą dėl kibernetinio saugumo, ir į poreikį įgyvendinti teisingą su klimato kaita susijusią pertvarką, kad mūsų ekonomika būtų pritaikyta prie ilgalaikių Sąjungos energetikos tikslų ir siekio užtikrinti poveikio klimatui neutralumą iki 2050 m., spartinant dekarbonizaciją Europos energijos rinkose, įgyvendinant Europos žaliojo kurso teisės aktus ir kuriant žiedinę ekonomiką;

3. pažymi, kad ES įmonės susiduria su gerokai didesnėmis elektros energijos ir dujų kainomis, palyginti su JAV, Kinija ir kitais pasauliniais veikėjais, o tai daro didelį neigiamą poveikį konkurencingumui ir ne tik energiją intensyviai vartojantiems Europos pramonės sektoriams, nors ypač jiems; pabrėžia, kad reikia kovoti su energijos nepriteklumi ir mažinti žalingą didelių energijos kainų poveikį Europos vartotojams, kurių daugelis jau patiria sunkumų dėl didelių pragyvenimo išlaidų; pabrėžia, kad svarbu mažinti ES priklausomybę nuo iškastinio kuro ir didinti energijos vartojimo efektyvumą; pabrėžia, kad tiekimo saugumo problemos tebėra itin svarbios ir turėtų būti sprendžiamos sudarant 2026 m. biudžetą, atsižvelgiant į tai, kad valstybiniai subjektai energijos tiekimą lengvai naudoja kaip ginklą; primygtinai tvirtina, kad reikia gerinti energetikos jungtis, modernizuoti energetikos tinklus, integruoti didesnę atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį, sykiu užtikrinant pakankamai švarios bazinės apkrovos energijos kiekį ir sistemos lankstumą, todėl ragina gerokai padidinti finansavimą Europos infrastruktūros tinklų priemonei „Energetika“, kuri yra pavyzdinė ES programa šioje srityje, tačiau šiuo metu ji turi ribotus išteklius, kad galėtų patikimai skatinti Europą kurti tarpusavyje sujungtą, atsparią ir dekarbonizuotą energetikos sistemą, galinčią užtikrinti prieinamas kainas; ragina skubiai panaikinti bet kokią likusią ES priklausomybę nuo importo iš Rusijos;

4. primena, kad reikia stiprinti ES ekonomikos atsparumą ir Sąjungos pramonės konkurencingumą įgyvendinant plataus užmojo ES pramonės politiką, kuri galėtų padėti kurti kokybiškas darbo vietas ir svariai prisidėti siekiant ES socialinių, skaitmeninių ir žaliųjų tikslų, sykiu užtikrinant vienodas sąlygas bendrojoje rinkoje; todėl mano, kad 2026 m. Sąjungos biudžetas turėtų būti investicijų skatinimo, rekomenduojamo M. Draghi pranešime, pradžia, daug investuojant į pramonės konkurencingumą, atvirą strateginį savarankiškumą ir kuriant dekarbonizacijos galimybes, sykiu užtikrinant ES tiekimo grandines strateginiams sektoriams ir technologijoms ir gerinant prieigą prie ypatingos svarbos žaliavų; primygtinai tvirtina, kad sudarant 2026 m. biudžetą turi būti toliau stiprinamas Sąjungos konkurencingumas didinant paramą MVI, vidutinės kapitalizacijos įmonėms ir startuoliams, įskaitant didesnę paramą veiklos plėtrai, kad įmonės galėtų konkuruoti pasauliniu mastu, visų pirma pasitelkiant Europos inovacijų tarybą;

5. primena, kad 2026 m. programos „Europos horizontas“ biudžetas bus pirmasis po šios strateginės ES programos laikotarpio vidurio peržiūros, todėl jame turi būti numatytos pakankamos investicijos į fundamentinius ir taikomuosius mokslinius tyrimus, skatinami bendri moksliniai tyrimai ir sudaromos palankesnės sąlygos mokslinių tyrimų rezultatų plėtrai ir komercializacijai, siekiant užtikrinti, kad Europa galėtų išlaikyti ir toliau plėtoti būtiną žinių bazę, kad galėtų įveikti ateinančių dešimtmečių mokslinius ir ekonominius iššūkius; apgailestauja, kad esamo programos „Europos horizontas“ finansavimo lygio galiausiai nepakanka idėjoms ir technologijoms, būtinoms žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, plėtoti arba nustatytiems ES tvaraus augimo ir atviro strateginio savarankiškumo tikslams visiškai įgyvendinti; ragina padidinti 2026 m. programos „Europos horizontas“ biudžetą, be kita ko, pakartotinai panaudojant visus turimus panaikintus įsipareigojimus, kad pagal kiekvieną paprogramę būtų galima finansuoti bent 50 proc. visų puikių pasiūlymų, atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu dauguma puikių pasiūlymų tebėra nefinansuojami; ragina išlaikyti stabilų ir pakankamą ITER projekto finansavimą;

6. pabrėžia, kad reikia didelių investicijų siekiant panaikinti Europos junglumo atotrūkį ir įgyvendinti kitus 2030 m. skaitmeninio dešimtmečio tikslus; primena, kad, Europos Komisijos skaičiavimais, norint pasiekti visą gigabitinį tikslą gali reikėti daugiau kaip 200 mlrd. EUR; todėl ragina skirti pakankamai išteklių didelės spartos junglumui, įskaitant gigabitines ir 5G paslaugas, užtikrinti, neskaitant investicijų į naujos kartos skaitmeninę infrastruktūrą ir besiformuojančias technologijas; ragina užtikrinti tolesnes investicijas, kuriomis būtų skatinamas Europos skaitmeninio suverenumo ir ES esančio skaitmeninio sektoriaus plėtojimas, siekiant pasivyti itin svarbiose srityse, pvz., kvantinės kompiuterijos ir dirbtinio intelekto; ragina Komisiją skirti pakankamai išteklių siekiant užtikrinti visapusišką Skaitmeninių paslaugų akto ir Skaitmeninių rinkų akto įgyvendinimą ir patikimą vykdymo užtikrinimą; pabrėžia, kad svarbu kovoti su užsienio šalių kišimusi, šalinti šališkų algoritmų pavojus ir užtikrinti skaidrumą, atskaitomybę ir skaitmeninės viešosios erdvės vientisumą;

7. pabrėžia, kad tvirtas ir tvarus Europos kosmoso sektorius yra labai svarbus Europos saugumui, atviram strateginiam savarankiškumui, saugiam junglumui, ypatingos svarbos infrastruktūros apsaugai ir dvejetainės žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos pažangai; apgailestauja dėl to, kad ES ir jos valstybių narių finansavimas kosmoso programoms yra labai fragmentiškas ir prilygsta tik nedidelei JAV skiriamam finansavimo daliai, o kiti pasauliniai veikėjai, įskaitant Kiniją, sparčiai didina investicijas; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti pakankamą Europos kosmoso pramonės finansavimą, kuris apima privačiojo sektoriaus investicijų skatinimą; be to, ragina skirti pakankamai ES investicijų, kuriomis būtų

remiami moksliniai tyrimai ir inovacijos kosmoso srityje;

8. ragina visoms agentūroms ir Sąjungos įstaigoms skirti tinkamą finansavimą ir pakankamą darbuotojų skaičių pramonės, mokslinių tyrimų, energetikos, kosmoso ir kibernetinio saugumo politikos srityse, kad būtų galima susidoroti su padidėjusiu darbo krūviu ir naujais reguliavimo įpareigojimais.

**PRIEDAS. SUBJEKTAI ARBA ASMENYS
IŠ KURIŲ NUOMONĖS REFERENTAS GAVO INFORMACIJOS**

Nuomonės referentas, prisiimdamas visą atsakomybę, pareiškia, kad negavo informacijos iš jokio subjekto ar asmens, kuris turi būti nurodytas šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį.